

Īstās modes

Joprojām harismātiskais, teju leģendārais stilists, kuru ne bez nopelniem Latvijā uzskata par stilistu Nr. 1, tikko nosvinējis sava starptautiskā mācību centra trīspadsmito gadadienu. Joprojām uz viņa vadītajiem lekciju semināriem jāpiesakās pusgadu iepriekš, un joprojām Rīgā viņu izdodas nokert gluži kā lapsu aiz astes no Kaupera slavenās dziesmas. Kā jau ārpus Latvijas pieprasītam zinātniekam pieklājas, Konstantīns Bogomolovs mājās ir reti un tieši uz tik īsu

brīdi, lai mierīgā vientulībā atgūtu spēkus, kas atdoti, intensīvi veidojot un pasniedzot lekcijas par modi un stilu dažādās pasaules malās. Arī, lai satiktos ar saviem tuviniekiem un meitu, par kuru, tāpat kā par savu privāto dzīvi, Konstantīns izsakās skopi, jo «Rīga ir maza un viņiem šeit jādzīvo». Taisnība, tāpēc ar cieņu atvērtās durvis nelaužos. Patiesību sakot, tas nemaz nav jādara, jo ar savu, tikai viņam raksturīgo atklātību, kas liek pamatīgi aizdomāties, Konstantīns Bogomolovs nebaidās dalīties ar pietiekami daudzām pretrunīgām,

bet vērtīgām domām. Turklāt — kā viņš prot runāt! Tas vienkārši ir jādzird. Pēc intervijas beigām saprotu, kāpēc cilvēki raujas redzēt un dzirdēt viņu klātienē. Spožs orators! Kā zivs ūdenī viņš jūtas, runājot par visu, kas sievietēm bija, ir un būs svarīgs. Par pārvērtībām, kas saistītas ne tik daudz ar modi kā izpratni pašām par sevi vai, kā saka Konstantīns: «Kad sievietes intuitīvi jūt nepieciešamību pēc pārmaiņām, taču nezina, kā tās īstenot, stilists var reāli palīdzēt.» Ir taču vilinoši uzzināt, kā tieši, vai ne?

zinātais

«Galvenais ir darīt cilvēkus laimīgus, nevis stilīgus vai modernus,» saka stilists, modes analītiķis, starptautiskā mācību centra «Bogomolov' Image School» vadītājs **Konstantīns Bogomolovs**. Ar piebildi, ka tikai neliela laimes daļa atrodama galvu reibinošos panākumos profesionālajā jomā.

TEKSTS: Ilanta Krastiņa-Bauze

FOTO: Aleksandrs Sokolovs, Nikolajs Tarhanovs (Krievija), Ksenija Preobraženska (Krievija)

Iespējams, nokaitināšu jūs jau pirmajā jautājumā, taču nevaru nepajautāt — kas tagad modē?

Mani daudz intervē Krievijā, un žurnālistiem allaž cenšos lūgt, lai noteikti neuzdod divus jautājumus — kas tagad modē, un kā jums patīk sievietes mūsu pilsētā? (*Smejas.*) Atbildes, protams, atradīšu, taču tas nav viegli, jo mode nav vērtējama svārku garumā vai konkrētas krāsas aktualitātē. Tie, kuri seko komercitendencēm, spēs izstāstīt katru komercmodes sikumu, taču es modi saprotu un tulkoju citādi, tāpēc man nav interesanti stundu runāt par to, kas ir vai nav, vai būs modē.

Par ko ir interesanti runāt?

Par to, ka modē ir viss! Tā ir absolūta patiesība, bez ironijas, es nemeloju. Otrā patiesība — modē vienmēr ir tas, kas mums katram individuāli pietāv. Mūsdienās nav iespējams izmērīt tēla stilīgumu ar to, cik daudz modē aktuālu lietu klātbūtne tēla radīšanā ir izmantota. Tas vairs nav kritērijs. Mūdienu cilvēkiem vispār nevajadzētu ieciklēties uz modes dizaineru piedāvājumiem. Jau sen pagājuši laiki, kad modes dizainerus dēvēja

par modes diktatoriem. Šobrīd šis vārdu salikums ir zaudējis savu jēgu — dizaineri vienkārši darina, šuj tērpus, bet modi radām mēs. Ja, skatoties modes skates, domājam, ka tas, ko redzam, ir tas, kas tagad modē, radām sev ļoti aplamu priekšstatu.

Bet ir taču tāda lieta kā modes tendences.

Jā, bet kā tās rodas? Ir modes biroji ar komerciāliem mērķiem, lai cilvēki pirktu vairāk mantu. Ir šuvēji, modeļtāji, kuri dara to, kas viņiem patīk, un tad ar nepacietību gaida, vai tas patiks arī citiem. Un tad ir «trendseteri» jeb katrā sabiedrībā pazīstami, populāri cilvēki, kuri ar savu ārēji košo tēlu rāda mums kaut kādus vektorus modes virzienā. Zemapziņā tiecamies viņiem līdzināties pat tad, ja to noliedzam.

Kur tad redzama īstā mode?

Īstās modes patiesā seja redzama tikai tad, kad tā ir izgājusi ielās. Ar savu izvēli par to, ko velkam mugurā, mēs balsojam par isto modi. Īsto modi rada nākamā paaudze, precīzāk — jaunatne. Ne jau gados jaunie modes namu dizaineri, bet tieši jaunatne, kas redzama ikdienā.

Vadoties no tā, ko redzu ielās, varu iezīmēt nākamo gadu tendences — absolūta minimālisma vai pat konservatīvā šika stila atgriešanos. Seksualitāti uzsvērošais stils sevi jau sen ir izsmēlis.

Vai jums piemīt profesionālais niķis vērot cilvēkus un domāt, ko varētu mainīt, lai viņi izskatītos labāk?

Reti un tikai ziņkārības līmenī. Satiekot kādu, tajā brīdī neesmu stilists un nevērtēju otru kā stilists, bet pieņemu cilvēku tādu, kāds viņš ir. Mani neuztrauc bezgaumīgi, nestilīgi cilvēki. Tas ir normāli, ka ir tādi cilvēki, un tieši to cenšos iemācīt saviem studentiem. Kad vēroju cilvēkus ielās, izbaudu, cik labi jūtas tie, kuri, pēc stilista domām, izskatās bezgaumīgi, taču viņi ir laimīgi un saskaņā ar sevi.

Kā vērtējat otru galējību — modes upurus?

Tas ir labi, ka tādi ir. Diemžēl sabiedrība ir izstrādājusi priekšstatu par šiem cilvēkiem, ka viņi ir stulbi, nozombēti, ka viņiem nav, kur likt naudu. Iespējams, šādu reputāciju viņi tiešām ir pelnījuši, jo viņiem nav savas personīgās gaumes un nekas cits neatliek, kā sekot komercmodei.

Tomēr, ja nebūtu šo modes upuru, kā gan mēs uzzinātu, kas tagad modē? Par modes upuriem šos cilvēkus nievājoši sauc mūsdienās, agrāk viņus dēvēja daudz cienījamāk — avangardisti. Vārds «avangards» ir militārs termins un tulkojumā no franču valodas nozīmē — priekšējā rinda, kam ciņā jāiet pirmajai, un visbiežāk tā iet bojā. Avangardisti riskē ar savu reputāciju, dzīvi galu galā, lai tikai izbaudītu uz savas ādas sezonas jaunākās tendences. Atcerieties, kā filmā «Dienesta romāns» galvenā varone, rūpnīcas direktore Ludmila Prokofjevna ierauga sekretārei Veročkai jaunās sezonas zābakus un saka — pārāk izaicinoši! Uz ko Veročka atbild — tātad ir istie. Der! Modi rada tikai tie, kas to iznes ikdienā, bet modisti, dizaineri ir tikai šuvēji. Tas gan nav mans teiciens, taču man tas ļoti patīk. Man tā ir bieži — izlasu kādas dzejas rindas un saprotu, ka tā ir mana domu vibrācija. Tāpēc piesavinos kādu frāzi, neatceroties, kurš to teicis.

Ja vien pareizi sapratu, modes dizainerus nosaucāt par šuvējiem? Versače laikam apvainotos...

Lietas jāsauc savos vārdos! Jau simt gadu eksistē šuvēju sazvērestība, kas novesta līdz galējībām, jo mūs ir centušies pārliecināt, ka jebkurš modes dizainers ir ģēnijs, kam ir tiesības piedēvēt sev pat citu sasniegumus un vārdus. Saprotam, ka pērkam lietas — drēbes, smaržas, kosmētiku, aksesuārus — vārda dēļ. Uz tā visa stāv «šuvēja» vārds. Bieži var dzirdēt sakām — nopirku tik burvīgas «Chanel» vai «Gucci» smaržas. Zīmols ir komercmodes pasaules sazvērestība, kurā labprātīgi iesaistāmies. Vai tas ir normāli?

Drīzāk biedējoši.

Nedaudz jā, bet situācija mainīsies. Agrāk šuvēji bija tikai apkalpojošais personāls, bet īstie mākslinieki bija juvelieri, porcelāna meistari. Kā ir tagad? Vai kāds zina, kurš tieši ir izgudrojis «Chanel» smaržas? Vai tiešām tas ir tā zīmola vārds, kas tās radījis?

Mūsdienu šuvējiem jeb dizaineriem par īpašo statusu jāpateicas šoviem un podijiem, kur viņus uzceļ popularitāte. Jo skandalozāks šuvējs, jo skaļāk var pārdot viņa produktu. Vai juvelieriem ir radīti tādi šovi, PR kampaņas, rīkoti publiski skandāli? Neesam taču naivi — pasaulē viss ir sadalīts starp uz vienas rokas pirktiem skaitāmu pazīstamu brendu kompānijām, kurām pieder mediji, kuros viņi popularizējas. Manuprāt, tas viss ir tik amorāli... Lai gan ir arī labas ziņas — situācija uzlabojas, cilvēkiem parādās interese par citām mākslas jomām, piemēram, pavārmākslu. Vienmēr esmu teicis, ka talantīgi radītāji stāv pāri zīmolu lietām.

Šķita, ka esat mākslinieku pusē, bet, izrādās, esat ļoti racionāls, tiešs, pat nesaudzīgs?

Neesmu pret māksliniekiem, bet analītiķis nevar būt mākslinieks. Man ir paveicies, ka mana izglītība veidojusies no divām daļām. Man ir ne vien imidža dizainera izglītība, bet arī tehniskā — apģērba dizains un tehnoloģija, ko piecus gadus institūtā mācījos un arī disertāciju pēc tam rakstīju par šo tēmu. Pēterburgā aizstāvēju disertāciju, kuras tēma nebija saistīta ar modi, bet ar inženierzinātni, precīzāk, siltumtehnoloģijām.

No siltumtehnoloģijām līdz augstajai modei?!

Jā, tā bija ļoti vērtīga pieredze, kas iemācīja sistematizēt, analizēt un izdarīt analītiskus secinājumus. Paralēli tam māksla mani allaž interesējusi. Ko tik neesmu darījis! Skolas laikā vecākajās klasēs apmeklēju teātra studiju, līdz sapratu, ka man nav nekādu izredžu kāpt uz skatuves, taču mīlestība pret teātri palika un teātris man patīk joprojām. Esmu arī

«Lietas jāsauc savos vārdos! Jau simt gadu eksistē

šuvēju sazvērestība, kas novesta līdz galējībām, jo

mūs ir centušies pārliecināt, ka jebkurš modes dizainers

ir ģēnijs, kam ir tiesības piedēvēt sev pat citu

sasniegumus un vārdus.»

beidzis ekskursiju vadītāju kursus Pēterburgā. Mana tēma ir 18.–19. gadsimta arhitektūra. Turklāt paralēli tam biju nopietni aizrāvēis ar glezniecības, operas un baleta mākslām. Arī psiholoģija vienmēr ir bijis man tuvs hobijs, tāpēc, nokļūstot ekskursiju vadītāju kursos, kur ietilpa arī psiholoģijas studēšana, izbaudīju īstu kultūršoku. Biju pārņemts ar psiholoģiju. Apmeklēju seminārus, lasīju grāmatas, daudz uzzināju no paziņām, kuri ir psihologi. Varēju stundām ilgi viņus pratināt, ja pagadījāties kaut kur kopā. (*Smejas.*) Tas viss mani tik ļoti interesēja, aizrāva! Racionāli apzinājos, ka nekad neklūšu ne par vienas no šo mākslu pārstāvi, bet tik un tā man tas viss patika. Tikai pēc trīsdesmit gadu vecuma sliekšņa pārkāpšanas, kad pievērsos imidža dizaina virziena izstrādei, visi mani hobiji, aizraušanās un intereses gabaliņi salikās kopā kā viens vesels.

Tātad kāds tā bija lēmis. Nojaušat, kas tas bija?

Intuīcija, protams, jo tā ir Dieva dota! Loģika var maldināt. Kad cilvēks sāk skaitļot, cik man par to būs un ko par to saņemšu, respektīvi, meklēt izvēlētā ceļa pašlabumus, tā ir loģika. Nesaku, ka to nevajag, bet ar tīru loģiku var visu dzīvi sabojāt. Ja bērns saka — māmiņ, gribu zīmēt, gribu kļūt par mākslinieku, man tas patīk un padodas —, bet māmiņa atbild — ar to dzīvē nekur tālu netiksi un naudu nenopelnīsi —, tad viņa, iespējams, sagrauj mazā cilvēka sapņus un pat dzīvi. Ja cilvēks nodarbojas ar to, kas viņam patīk bez loģiskas skaitļošanas, kas man par to būs, viņš var nokļūt uz visu pasauli atvērtās durvis. Nauda būs tikai kā balva.

Jūsu mamma bija gudra, ja nesalauza jūsu radošos pasaules izzināšanas mēģinājumus.

Mani vecāki nekad nav likuši šķēršļus tam, ar ko vēlos nodarboties. Kad pusaudža vecumā šuvu lellēm kleitas, neviens manā ģimenē par to nesmējās, lai gan mani vecāki nav radošo profesiju

pārstāvji: mamma ir inženiere, tēvs —

metalurgs. Mans vecākais brālis gāja tēva pēdās un, līdzīgi kā tēvs, turpina strādāt metalurģijas nozarē, savukārt es esmu padevis tāds nepareizs. (*Smejas.*) Mamma man tiešām ir ļoti gudra, audzināja mani pareizi — intuitīvi, tāpat kā es savu meitu. Kad jautāju, kurp man iet mācīties, vecāki deva labu padomu mācīties to, kas patīk, jo tad arī profesija patiks.

Savai meitai arī tā ieteicāt darīt?

Esmu devis meitai solījumu, ka intervijās viņu nepieminēšu, jo maniem tuviniekiem tomēr šeit jādzīvo. Ja mēs dzīvotu tādā lielpilsētā kā, piemēram, Maskava, tad mēs varētu parunāties par šo tēmu.

Kurš jums deva padomu atvērt savu mācību centru?

Mani piespieda, precīzāk, pierunāja kolēģi. Astoņdesmitajos gados nemaz nebija tādas imidža dizainera profesijas, taču mans personīgais ceļš uz to bija pareizs. Es biju praktizējošs stilists — ļoti

U Viņš. Konstantīns Bogomolovs

daudz un radoši strādāju ar klientiem, žurnāliem, bet par pasniedzēja darbu domāju sekundāri. Sākumā vadīju nelielus kursus, cilvēkiem patika manas lekcijas, kļuvu aizvien pieprasītāks. Bija nepieciešams vairāk enerģijas un laika ieguldīt tieši pasniedzēja darbā. Esmu tāds cilvēks — ja ar kaut ko aizraujos, tad nododos tam pilnībā, ar visu sirdi. Tā pa pu sei es neprotu.

Tas ir viegli vai grūti?

Nav grūti attiecībā pret sevi. Varbūt citiem grūtāk to saprast. Iespējams, tas nav normāli, ja cilvēks atdod sevi visu darbam vai vaļaspriekam, taču personīgi es citādi neprotu. Tāda virskoncentrācija sanāk. Ja daru, tad daru un nedomāju ne par ko citu.

Vīrieši apbrīno sieviešu spējas darīt tieši pretējo — simt lietu vienlaikus.

Pateicoties šai spējai, jūs, sievietes, dzīvojat ilgāk nekā vīrieši. Sievietes ir harmoniskākas un spēj visu pa

«Patiesā zvaigžņu slimība ir viltīga, jo liek noticēt

tam, ko par tevi runā, raksta... Tas ir bīstami, jo

apstādina vēlmi radoši attīstīties.»

mazdrusciņai, neieciklējoties ne uz ko līdz slimīgam stāvoklim, kā tas nereti ir novērojams vīriešiem. Tādā ziņā esmu tipisks vīrietis — ja ar kaut ko esmu aizrā vies, viss pārējais kļūst otršķirīgs.

No kā esat atteicies sava darba dēļ?

Sākumā vadīju kursus divas reizes nedēļā. Pēc tiem skrēju uz citiem darbiem, taču ar laiku sapratu, ka ilgi tā nespēšu, tāpēc atteicos no žurnālu fotosesiju veidošanas, par ko daudzi pēc tam brīnījās. Kā varu aiziet no jomas, ko tik labi

pārzinu un kur algas nodrošinājums ir visstabilākais? Es to varēju, jo sapratu, ka tieši lekcijas un kursi ir mans dzīves aicinājums. Man ir neprātīgi interesanti tiem gatavoties. Man ir nepieciešams darbu izdarīt lieliski — kā mākslas darbu! Es nedomāju, vai gūšu no tā materiālu labumu, jo gandarījums ir lielāks par darbu. Es taču arī nezināju, ka būšu tik pieprasīts profesionālis Krievijā, Ukrainā, Baltkrievijā, Izraēlā. Man vienkārši bija prieks un bauda darīt savu darbu. Ko

zinu, to zinu pavisam skaidri — darot savu darbu no sirds un veltot tam sevi visu, apbalvojums būs. Nebūšu oriģināls, pasakot tādu banālu lietu, ka darbam, ko dari, ir jāpatīk un es daru to, kas man patīk. Vai katrs varam lepoties ar šīs laimes formulas īstenošanu dzīvē?

Nav pacietības gaidīt rezultātu.

Krieviem ir sakāmvārds — *ahota pušče nevolji* jeb, citiem vārdiem sakot, vēlme spēcīgāka nekā pavēle. Nevienš mūs nespiež neko darīt! Vēl trijos naktī es nevaru datoru izslēgt, jo man ir interesanti strādāt, esmu pārņemts, atkarīgs no izziņas procesa. Citādi nemaz nevaru. Nav nozīmes atalgojumam, pacietībai, krīzēm un vēl nezin kam, ja darbs nesagādā prieku.

Radošā krīze piemeklē ikvienu laimīgo.

Kā to risināt?

Protams, arī man ir pacēlumi un kritumi, kad mocos ar jautājumiem — vai to varu, spēju, kāpēc man to vispār vajag? Sievietēm šādas lietas atrisināt varbūt ir vieglāk — parunājas ar draudzeni, un kļūst vieglāk. Es esmu uzmanīgs pret sevis žēlošanu un savu problēmu apspriešanu ar citiem, tāpēc negatīvās emocijas un domas paturu pie sevis. Tās visas ir enerģijas slēptās formas, tad kāpēc vajadzētu dalīties ar citiem savās negācijās? Kā jau teicu — lietas jāsauc savos vārdos, un tas ir vampīrisms! Pavisam citādi ir pajautāt kādam, kurš zina, kā risināt problēmas, padomu, palīdzību — to var, bet, ja gribam, lai mūs tikai pažēlo, tad esam uzkrāvuši otram savu slikto enerģiju un izsūkuši pozitīvo. Nē, žēloties nedrīkst!

Varbūt par daudz domājat, kā jūtas citi, nevis pats?

Saprast, kāpēc — to iemācās ar laiku. Būt noderīgam ir laimīga cilvēka dzīves svarīga daļa.

Jūs dēvē par savas jomas ģēniju...

Teikšu godīgi — kad man to saka, man ir bailes. Tiešām. Baidos tam noticēt. Ir patīkami, ja cilvēki saka paldies par to, ka tik daudz ko iemācījušies no manis, bet gluži cilvēcīgi tik ārkārtīgi lie la uzmanība liek man būt uzmanīgam. Lepnums un augstprātība mani biedē — kā nekā viens no septiņiem grēkiem. Tā nav zvaigžņu slimība. Šī bieži piesauktā īpašība nereti tiek tulkota aplami. Iedomājames uzpūtīgu, izlaistu, iedomīgu cilvēku ar kroni galvā, bet patiesībā tā ir par sevi nepārliecināta cilvēka mazvērtības kompleksu redzama izpausme. Patiesā zvaigžņu slimība ir viltīga, jo liek noticēt tam, ko par tevi runā, raksta... Tas ir bīstami, jo apstādina vēlmi radoši attīstīties. Tiek radīti apstākļi, ka cilvēks notic savam varenumam, ka nekad nekļūdās

un viss par viņu teiktais ir balta patiesība. Īstenībā tas ir iekšējās degradācijas ceļš.

Ar kādiem argumentiem pats sev liekat ieskatīties realitātei acīs un neklūstat iedomīgs?

Kāpēc domājat, ka es protu to izdarīt? (*Klusums.*) Līdz ar vecumu un pieredzi tiešām esmu kļuvis autoritatīvs un varu būt prasīgs pret saviem skolēniem, kolēģiem. Ir grūti to mainīt, ja esi skolas direktors, jo pārliecībai par saviem spēkiem un to, ko daru, jābūt. Tomēr ik pa laikam mēģinu sevi pierunāt pašaubīties. Jāprot apšaubīt pašam sevi, jo, kā cilvēks pierod uzskatīt savu viedokli par absolūti vienīgo un pareizo, tā bīstamības moments ir klāt. Mani glābj tas, ka no tā baidos. Bailes kalpo kā aizsargbarjera. Varbūt arī vainas izjūta. Mums katram ir šāds iemīļots komplekts.

Par ko jums ir vainas izjūta?

Kā lektors esmu autoritārs, stingrs, lai gan man ļoti patīk diskusijas un joki,

«Pats vienkāršākais un mazsvarīgākais ceļš ir apskatīt

sievietes garderobi un secināt, kas viņai piestāv vai

nepiestāv. Ko gan tas dod, ja nav skaidrs, kāpēc

viņa vēlas pārmaiņas?»

taču, ja lektors pārāk jūtīgi ieklausīsies citu viedoklī, tad nespēs vest cilvēkus aiz sevis. Lektoram jābūt pašpārliecinātam. Ja kāda viedoklis spēj izstīst no līdzsvara, tad lektoru vienkārši neuztver nopietni. Ja notiek diskusijas un strīdi, lektoram vienmēr jāpatur pēdējais vārds. Tāpēc ir reizes, kad autoritatīvs vadības stils ir pat obligāts. Man nav tiesību būt neautoritāram lekciju vadīšanas laikā.

Vadības grožus turēt savās rokās vieglāk mājās vai ārzemēs?

Mana nesen bija debija Kišiņevā, kur man tika dotas apmēram 15 minūtes, kurās man bija jāvar pārliecināt cilvēkus iet aiz manis, nevis pret vai prom no manis. Nevienš projām neaizgāja. (*Smejas.*) Man ļoti patīk tāds semināru vadīšanas stils, kad cilvēkiem jautāju un viņi ar savām atbildēm seko manam domu gājienam. Cilvēki paši nonāk pie svarīgiem secinājumiem. Nediktēju likumus, ko pierakstīt, bet uzdošu jautājumus, uz kuriem pašiem jāmeklē atbildes. Ticiet, tas paliek atmiņā daudz ilgāk nekā pieraksti! Man

nav tuvs tāds vadīšanas stils, kad atnāku kā mesija un paziņoju, ka viss, ko zinājāt līdz šim, ir bijušas pilnīgas muļķības, tāpēc es tagad visus apgaismošu. Mans mērķis ir parādīt cilvēkiem, ka viss, kas saistīts ar modi un stilu, ir viņos pašos. Tikai loģika, kā visu salikt kopā, jāatrod katram pašam sevi.

Jā, bet šaubu moments, vai man tas tiešām piestāv, pastāv vienmēr.

Daudzi no mums nejūtas ar sevi apmierināti. Vai, skatoties spogulī, vienmēr varam būt gandarīti par to, ko ieraugām? Ne visiem dota dāvana redzēt sevi no malas, jo vairums cilvēku veras spogulī un domā — kā man piestāvētu tas, kas piestāv otram, ko redzēju uz ielas, darbā, žurnālā, televīzijā... Spogulis sniedz paradoksālu ilūziju — skatāmies tajā savām acīm, bet sevi neredzam. Tādā brīdī nepieciešams kāds cits, kurš var palīdzēt ieraudzīt pašiem sevi, tāpēc stilists kļūst par cilvēka spoguļi bez ilūzijām.

Un maina sievietes izskatu līdz

nepazīšanai, bet apkārtējiem atliek vien noelsties. Turklāt citreiz ne jau aiz prieka un laimes. Kā vērtējat pārmaiņu šovus?

Tādi šovi ir sabiedrības domu izpausmes normāla parādība. Ikvienam ir tiesības dzīvot, tajā skaitā šādiem šoviem, jo ir daļa cilvēku, kurus tas interesē un izklaidē. Pats esmu veidojis šādus šovus un labprāt arī tos skatos. Cilvēkus māc ziņkārība, kā pārmaiņas ir panākamas. Tiesa, pārvērtību šovos netiek parādīta stilista darba tehnoloģija, bet pats pārmaiņu process un rezultāts. Interesantākais, ka pat tad, ja tas neizdodas, mums patīk to skatīties, jo ļauj sajusties... gudrākiem. Jā, tieši gudrākiem, jo mēs taču labi zinām, ka es jau nu gan tā nedarītu! To sakot, izjūtam gandarījumu par savu lielisko gaumi.

Mani drīzāk kaitina atsevišķu stilistu skarbais, pat netaktiskais darba stils.

Pat tad, ja jums tas nepatīk, jūs nepaliekat vienaldzīga. No visa varam kaut ko mācīties. Lai kā mums tas nepatīktu, mode ir savstarpēja atdarināšana. Bez tā

mode vispār nevarētu attīstīties. Mēs katrs intuitīvi piemēram visu, ko redzam televīzora ekrānā, paši sev. Mēs domājam, kā tas izskatītos man vai ko atbildētu es. Tas nenožīmē, ka gērbšimies tā, kā iesaka konkrētais stilists, bet secinājumus par savu dzīvi, gērbšanās stilu izdarīsim gan.

Kā jūs pats pārveidojat cilvēkus, kad strādājat kā stilists?

Ja godīgi, man nepatīk apzīmējums — pārveidot, jo stilistam nav jāpārveido cilvēks. Ja kāds no stilistiem saka, ka mācās vai strādā šajā profesijā, jo grib padarīt cilvēkus skaistākus, saprotu, ka aiz šīs frāzes atrodas diktators, kurš vēl mē darīt visus skaistākus pusi no cilvēkiem patiesībā iznīcina. Skaistuma izpratne katram ir citāda!

Ja man jautā, ko varētu mainīt vizuālajā tēlā, sāku domāt, kāpēc cilvēks uzdod šādu jautājumu. Lai saņemtu komplimentu? Es to sniegšu. Lai saprastu, kas ar viņu notiek un kāpēc nav apmierinājuma ar savu izskatu? Es palīdzēšu saprast

gribat, bet uztaisiet no manis to un to. Es saprotu kā vienus, tā otros, jo cilvēkam ir problemātiski redzēt sevi no malas un vairums cilvēku to nespēj. Tāpēc ir vajadzīgs padoms, ko var saņemt tikai no tiem, kuri zina, kas un kāpēc ir vajadzīgs konkrētajam indivīdam. Tas gan nenožīmē, ka atbalstu ideju — katram savs stilists! Absolūti nē, jo katram ir tiesības veikt pašam savus meklējumus ceļus.

Pēc konsultācijām sievietes neklūst atkarīgas no jūsu padoma? Nezvana nakts vidū?

Ir gadījies visādi. Tas ir profesionalitātes un arī psiholoģiski smalks moments, kad abām pusēm jāsaprot, ka stilists var tikai palīdzēt veikt uzlabojumus, nevis dzīvot otra dzīvi. Ikvienam stilistam ir patīkami, ja viņa klients pēc kāda laika zvana un jautā padomu, kā uzturēt jaunizveidoto tēlu, ja vēlas kaut ko piepirkt klāt. Sarežģītāki ir mirkļi, kad pēc ilga laika satiec savu klientu uz ielas un saproti, ka uzlabojumi ir pārvērtušies par

zinām, spogulis nav objektīvs. Nobeigumā tiek dotas norādes, kā turpmāk papildināt garderobi. Noteikti jāvienojas, vai klienta fotogrāfijas var tikt izmantotas kā uzskates materiāls publikācijās.

Šopings var patīkt, bet var arī novest līdz asarām. Kāpēc ir tik grūti nopirkt tieši sev vajadzīgo lietu?

Jo pērk lietu lietas dēļ, nevis sev. Piemēram, sieviete priecājas — cik skaists mētelis! Vai viņa redz sevi šajā mētelī ikdienā vai tikai skaisto mēteli uz pakaramā? Ikvienai sievietei, ieejot apģērbu veikalā, vajadzētu skatīt pie sevis mantru — pirkšu sevi skaistajā mētelī, nevis mēteli! Vienmēr jautājiēt pašas sev — vai mētelis mani padara skaistāku, vai tas vienkārši ir skaists pats par sevi? Otra lieta — ja kaut mazliet šaubāties, vai tas jums tiešām vajadzīgs, apstājieties! Atnāciet nākamajā rītā un paskatieties uz sevi mēteli vēlreiz — ja nu tas vairs nebūs skats, par kuru vakar sapņojāt? Pārdevējas parasti ir savtīgi rūpīgas un piedāvā lietu atlikt uz kādu laiku, kamēr izdomāsiet. Bet tas ir āķis, uz kuru nevajadzētu uzķerties, jo kļūst psiholoģiski neērti nenopirkt. Savukārt, ja pārdevēja laipni saka, ka tagad visu tik ātri nopērk un jūsu noskatītais modelis ir pēdējais, atbildiet — ļoti labi! Ja rit šīs lietas vairs nebūs, tā tad man tā nebija vajadzīga. Trešais padoms — nekautrēji ietiet dārgajos veikalos un izpētīt dārgu lietu kvalitāti. Uzmēriet to visu galu galā — par to taču naudu neviens neprasa! Kauns? Nopirkt nevajadzīgu vai nekvalitatīvu lietu nav žēl? Labāk delikāti izpētiet kvalitatīvas mantas, lai vēlāk zinātu, kādām īpašībām jāpiemīt jums vajadzīgajam. Neaizmirstiet, ka pārdevējas nebūt nav veikalu īpašnieces un diez vai var atļauties nopirkt lietas, ko pašas pārdod. Aizmirstiet savus kompleksus, cietiem arī tādi ir!

Cik svarīgi izskatīties dārgi ir jums pašam?

Izskatīties un maksāt dārgi nav viens un tas pats. Es lepojos, ka man ir lietas, kas nemaksā daudz, bet izskatās dārgi, lai gan tagad tāds vairs nav mans mērķis. Agrāk, karjeras sākumā, tas bija nepieciešami, taču tagad par dārdzību augstāk vērtēju stilīgumu, gaumes izjūtu, vizuālo kvalitāti, kas nav mērāma zīmolu logotipu kvadrācentimetros uz visām iespējamajām tērpa vai aksesuāru malām.

Vai piekriņāt, ka par vīrieša gaumi un finansiālajām spējām varot spriest pēc viņa sievietes izskata?

Tas ir 19. gadsimta buržuāziskā laika stereotips, kas palēnām sāk zaudēt savu jēgu, lai gan sociālā vide joprojām pret sievietes ārieni ir prasīgāka nekā pret

«Ikvienai sievietei, ieejot apģērbu veikalā, vajadzētu skatīt

pie sevis mantru — pirkšu sevi

skaistajā mētelī, nevis mēteli!»

cēloņus, nevis ķeršos klāt pie vecās garderobes likvidešanas. Galvenais ir darīt cilvēkus laimīgus, nevis stilīgus vai modernus, bet finālā vienalga nelaimīgus. Ja sievietei patīk vecmodīga frizūra, tas ir labi! Ja tā nepatīk man, problēma ir manā, nevis otra galvā.

Un kas ir citu, precīzāk, sieviešu galvās? Ko vēlas sievietes?

Visbiežākais lūgums ir izskatīties tā, lai citiem patiktu, lai izskatītos jaunāka, bet ne smieklīga, kariķēta. Sievietes izmēģina visu ko, bet kaut kā nesanāk un nesanāk. Finālā — iztērēta enerģija, laiks un līdzekļi. Arī stilistam tas nav viegls uzdevums, jo ir jāprot «ielist» otra cilvēka ādā, saprast viņa neapmierinātības iemeslus. Pats vienkāršākais un mazsvarīgākais ceļš ir apskatīt sievietes garderobi un secināt, kas viņai pietāvē vai nepietāvē. Ko gan tas dod, ja nav skaidrs, kāpēc viņa vēlas pārmaiņas? Visos laikos izvēles pamatā bijusi motivācija. Tāpēc tai ir vissvarīgākā nozīme. Ir cilvēki, kuri saka — man patīk tas un tas, kā es to varētu īstenot savā dzīvē? Un ir cilvēki, kuri saka — te es esmu, dariet ar mani, ko

kaut ko, kas neiepriecina. Tas ir liels pārbaudījums, lai iemācītos saprast, ka ikvienam ir tiesības uz savu viedokli, pat ja mani tas nepamierina. Ne jau man jājūtas komfortāli, bet manam klientam.

Esat kādreiz atteicis konsultēt?

Nē, lai gan nelieģšos, ka bijušas retas reizes, kad sākumā pret klienti ir tāda kā antipātija, taču tad manī mostas sportiska interese — vai spēšu pacelties tam pāri un palīdzēt? Jūtos atbildīgs, ja man prasa palīdzību.

Kā reāli notiek konsultācija?

Vispirms ir tikšanās, kurā stilists izstāsta savu darba stilu un parāda portfolio, lai klients var novērtēt, uz ko stilists ir spējīgs. Stilistam precīzi jāizskaidro, cik par savu darbu viņš vēlas saņemt. Klientam pirmajā reizē par sevi nekas daudz nav jāstāsta, jo viņš nāk novērtēt pakalpojuma sniedzēju. Ja abi vienojas, nākamajā reizē notiek klienta garderobes izpēte, kas atklāj daudz ko. Tam seko sieviešu iecienītākā sadaļa — šopings un skaistuma speciālistu apmeklējums, bet nekad neiesaku sākt ar krasu frizūras maiņu. Pēc tam seko fotosesija, jo, kā

«Patiesībā laulībā

iespējami tikai divi

ceļi — ļaut otram

dzīvot brīvi vai turēt

viņu savā tuvumā cieši

jo cieši.»

«Ja cilvēks
nodarbojas ar to,
kas viņam patīk
bez loģiskas
skaitļošanas,
kas man par to būs,
viņš var nokļūt
uz visu pasauli
atvērtās
durvīs. Nauda
būs tikai kā balva.»

vīrieša un tam var nebūt nekādas saistības ar jūsu pieminētajiem parametriem. Sievieteī jābūt skaistai, bet gudrība ir sekundāra, savukārt vīrietis var nebūt pievilcīgs, ja vien viņš ir gudrs, materiāli nodrošināts un par sevi pārliecināts. Apgriezta kombinācija rada problēmas — skaists, bet ne pārāk veiksmīgs vīrietis tiek uzskatīts par alfonšu vai narcisu, bet gudra un ne pārāk skaista sieviete — par neveiksminieci.

Ko jums nozīmē laulība? Skandalozā

rakstniece Ērika Džonga teikusi, ka «palikt brīvam laulībā ir, iespējams, pats nopietnākais izaicinājums».

Parakstos zem katra vārda. Laulība ir attiecību augstākā pilotāža. Brīvību gan katrs tulkojam citādi... Patiesībā laulībā iespējami tikai divi ceļi — ļaut otram dzīvot brīvi vai turēt viņu savā tuvumā cieši jo cieši. Nezinu, kā ir labāk, bet manas laulības modelis ir bijis pirmais.

Ar sievu, arī stilisti, Žannu Dubsku kopā strādājat mācību centrā, bet laulībā

dzīvojat katrs savu dzīvi? Tas nav grūti?

Man ir bijusi un joprojām ir ļoti skaista un laimīga laulība ar Žannu, kurā aug meita, taču esam izvēlējušies dzīvot katrs savu dzīvi. Ar gadiem attālumu un ar to saistīto brīvību novērtē arvien vairāk. Paradokss, bet, jo lielāks attālums, jo attiecības sirsnīgākas, ciešākas. Ja vēlas attiecības uzlabot, pamazām jāsāk dzīvot tālāk vienam no otra. Sākumā dažādās istabās, tad dzīvokļos, tad pilsētās un varbūt pat valstīs. Var nodzīvot vienā istabā gadu desmitiem, bet otru tā arī neiepazīt.

Vientulība pret laulību. Tāds ir labu attiecību risinājums?

Kāpēc ne? Visi neesam vienādi, katram jāatrod savs modelis, un manējais ir šāds. Man patīk vientulība, es tajā atīstos, bet neļutos vientuļš — tā ir milzīga atšķirība. Mans darbs ir saistīts ar cilvēkiem, ar ļoti daudziem cilvēkiem, tāpēc nav brīnums, ka šī milzīgā komunikācijas slodze var nogurdināt. Ir bijis tā, ka meita zvana un piesakās atnākt ciemos, bet man šī tikšanās uz kādu nedēļu jāatliek, jo vienkārši nav spēka runāties. Klusuma un vientulības brīži ir mana labākā atpūta, kuru izbaudu kā dievišķus mirkļus.

Vai tā ir dzīve, par kuru varat teikt — esmu laimīgs?

Katrs pazīst izjūtas, kad jāmokās ar dzīves jēgas jautājuma iztīrāšanu. Nesmu izņēmums, tāpēc man nav viegli atbildēt ar viennozīmīgu «jā» vai «nē». Ir reizes, kad jautāju pats sev — kāpēc man tas viss? Ziniet, kas palīdz? Pavisam vienkārša atbilde — kāpēc tu domā, ka tev to vajag? Varbūt tu esi vajadzīgs citiem? Varbūt dzīve ne velti tā iegrozījusies, jo ir lietas, ko nespējam izskaidrot, kāpēc tā notiek. Un kādu brīdi dzīvot paliek nedaudz vieglāk... Dažreiz dusmojos, ka visiem no manis kaut ko vajag, iespējams, jūtos pat nelaimīgs. Tā ir tāda salda izjūta, kad visa pasaule it kā nostājusies pret tevi, lai gan patiesībā nekā tāda nav.

Kādos brīžos tas aizmirstas?

Kad esmu beidzis semināru un skan skaļi aplausi, cilvēki nāk man klāt, pauž savu prieku un sajūsmu... Jā, tie ir īpaši mirkļi, kuros jūtos tik ļoti laimīgs, ka visas drūmās pārdomas aizmirstas.

Un tad atkal atgriežaties savā vientulībā...

Nē, viesnīcā! (*Smejas.*) Pasūtu numuriņā bagātīgas vakariņas, ieslēdzu televizoru, ieļu glāzīti konjaka, aizsmēķēju cigareti un vienkārši baudu šo mirkli. Tas ir mans iekšējās labsajūtas, laimes stāvokļa rituāls, ar ko apbalvoju sevi pēc veiksmīgi novadīta semināra, pēc labi pādarīta darba, ko tik ļoti mīlu.